

Inleiding

Aanleiding evaluatie

Op vrijdagavond 18 juni hebben (cluster)buien¹ geleid tot acute wateroverlast in de regio Noord-Holland Noord. Omdat de meldkamer een groot aantal meldingen te verwerken kreeg, zijn deze doorgezet naar de stafsectie van de brandweer. Dit proces heet decentrale uitgifte en heeft als doel om de eenheden goed aan te sturen en de meldkamer bereikbaar te houden voor spoedmeldingen. Het is een in te zetten standaard proces wanneer het aantal meldingen de normale bedrijfsvoering overstijgt.

Bij de decentrale uitgifte heeft de brandweer ondersteuning gevraagd aan bevolkingszorg om te helpen met de afhandeling van de meldingen en de afstemming met de betrokken gemeenten op uitvoeringsniveau. Ook is proactief overleg geweest tussen operationeel leidinggevend van brandweer, bevolkingszorg en GHOR samen met liaisons van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en PWN om zich te laten informeren en de situatie te monitoren. Er heeft geen formele GRIP opschaling met een actief Commando Plaats Incident (CoPI) en / of Regionaal Operationeel Team (ROT) plaatsgevonden.

Doel en doelgroep

Normaal gesproken evalueert de afdeling Risico- en Crisisbeheersing (RCB) naar GRIP 1, 2 of hoger opgeschaalde incidenten, rampen en crises. Ondanks dat er geen GRIP opschaling is geweest, bleken er diverse (proces)vragen te leven. Ook verwachten we dat er in de toekomst vaker sprake zal zijn van extreem weer in Nederland. De ervaringen die we nu opdoen willen we graag betrekken in de voorbereiding op dit crisistype. Daarom is besloten om de inzet van 18 juni te evalueren, zijn evaluatiegesprekken gevoerd en is contact gezocht met het HHNK.

Deze evaluatie betreft de interne evaluatie van de crisisorganisatie Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) en is bestemd voor crisisfunctionarissen, medewerkers, management en de bij dit incident betrokken gemeenten en crisispartners. Tevens gaat dit document ter informatie naar de portefeuillehouder nieuwe crisistypen (extreem weer).

Afbakening / scope

Het doel van de inzet op 18 juni was om goed geïnformeerd te zijn, de situatie te monitoren en het grote aantal operationele meldingen op die vrijdagavond af te handelen. HHNK is op zaterdag 19 juni (tot en met 22 juni) opgeschaald naar alarmfase 1 (Waterschap Actie Team). Hun aanpak en bestrijding van de wateroverlast valt buiten de scope van deze evaluatie. Hiervoor stelt HHNK een eigen evaluatie op. Met HHNK is afgesproken om na het opleveren van de afzonderlijke evaluaties gezamenlijk te onderzoeken waar de verbeterpunten over en weer zitten en hoe deze snel en goed zijn te borgen.

Aanpak

Aan de hand van de input uit de interviews en evaluatiegesprekken, verdiepende vragen en hetgeen vastgelegd is in LCMS² zijn leer- en actiepunten geformuleerd voor onze crisisorganisatie.

¹ Dit betekent dat er in korte tijd heel veel neerslag valt.

² LCMS is het Landelijk Crisismanagement Systeem dat wordt gebruikt om informatie uit te wisselen en vast te leggen tussen de verschillende hulpdiensten, partners en de crisisteams.

Evaluatie crisisorganisatie VRNHN Wateroverlast 18 juni 2021

Situatie op vrijdag 18 juni

Op vrijdagavond 18 juni trokken er hevige (zogenaamde cluster) buien over delen van Noord-Holland met een grote hoeveelheid neerslag. Er was vrijdag 20 mm en zaterdag 20 mm verwacht en er viel 150-200 mm. De meeste neerslag viel in de kuststrook bij de plaatsen Castricum, Egmond, Alkmaar, Warmenhuizen en in de polder De Zijpe.

Binnen de kortste keren ontstonden vele problemen van wateroverlast in bebouwd gebied, zoals ondergelopen wegen, kelders, tunnels, overstorten riool, etc. Dit leidde tot een groot aantal meldingen (uit de steden / stedelijk gebied) en tot overbelasting van de meldkamer.

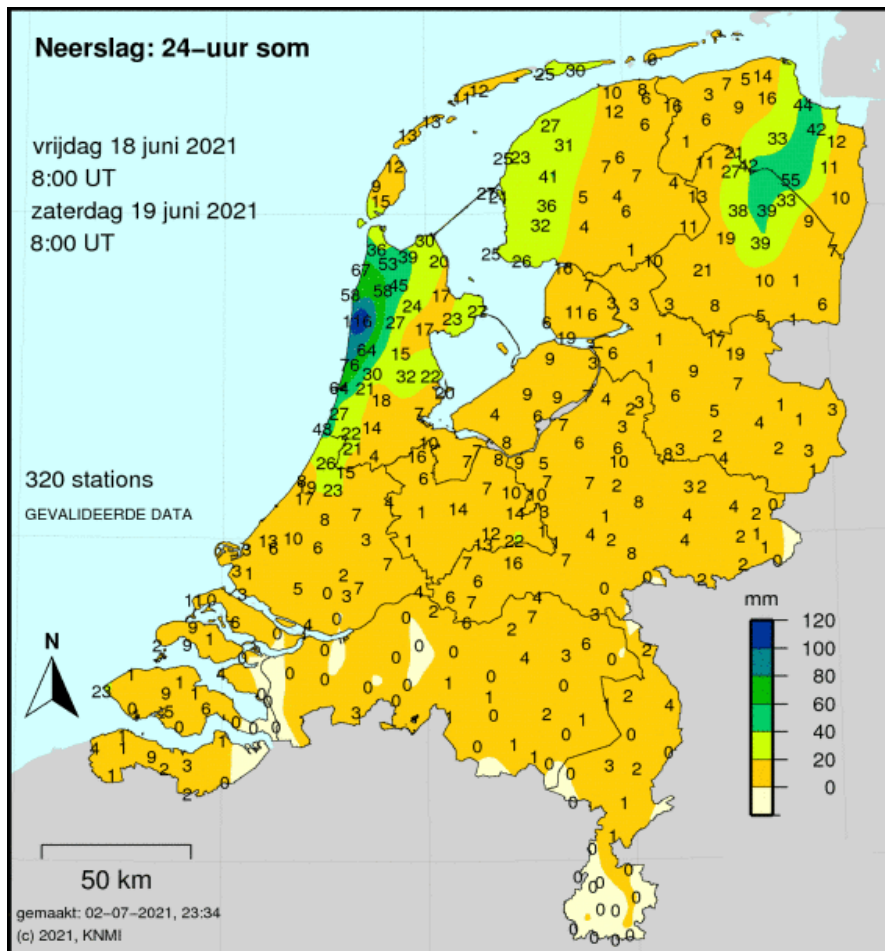
Situatie op zaterdag 19 en zondag 20 juni

Op zaterdagnacht 19 juni viel nog eens een hoeveelheid van 40-50 mm neerslag. Ook de landbouw ondervond veel hinder van de ondergelopen landerijen met hun gewassen. Dit speelde vrijdagavond nog niet maar wel in de dagen daarna en zorgde voor maatschappelijke onrust en soms onbegrip/onvrede bij vooral de agrariërs.

Tijdslijn

18.36	Calamiteitencoördinator (CaCo) informeert Voorlichter van Dienst (VvD): veel wateroverlast in de regio.
19.14	Op verzoek CaCo door VvD communicatiebericht via Twitter verstuurd: alleen bellen met 112 bij spoed.
19.17	LCMS opgestart vanuit meldkamer.
19.21	Eerste beeld LCMS gevuld door CaCo. Meldingen stromen binnen. Decentrale uitgifte gestart, brandweer sectie actief.
19.29	Operationeel Leider (OL) geïnformeerd door CaCo, geen multi opschaling.
19.50	Tweede tweet verstuurd: infographic melden wateroverlast (Geen spoed wel hulp nodig? Dan...).
19.59	Meer dan 250 meldingen wateroverlast ontvangen.
20.30	Meldingsdruk neemt langzaam af, buien verlaten het gebied.
20.50	Algemeen Commandant Bevolkingszorg (AC Bz) verzoekt sectie bevolkingszorg monodisciplinair op te schalen en naar het Regionaal Crisiscentrum (RCC) in Alkmaar te komen.
21.05	Overlegmoment operationeel leidinggevend, inclusief HHNK en PWN. Situatie doorgenomen, betreft veel individuele, op zichzelf staande, meldingen van overlast. Blijven monitoren. Geen aanleiding tot opschalen. Inzet brandweer door decentrale uitgifte in samenwerking met bevolkingszorg blijft actief. Aansluitend informeert de OL de Directeur van Dienst (DvD) over de situatie. Afweging om niet multidisciplinair op te schalen besproken: VRNHN richt zich op afhandeling grote aantal meldingen wateroverlast door brandweer met hulp van bevolkingszorg / gemeenten. Geen van de betrokkenen, inclusief HHNK en PWN, ziet hier een multidisciplinair vraagstuk.
21.41	Lokale stremming wegen, geen problemen op doorgaande routes en A/N wegen.
21.45	Informatiemanager (IM) vult tabblad ROT in LCMS.
21.45	Bevolkingszorg houdt contact met gemeenten op uitvoeringsniveau over gevaarlijke situaties door wateroverlast en omhoogkomende putdeksels.
22.00	Overlegmoment operationeel leidinggevend. Situatie stabiel en geen escalaties.
22.19	Nog 135 meldingen resterend. Bevolkingszorg blijft mono opgeschaald om contact te houden met de gemeenten voor meldingen waarvoor gemeenten hulp moeten bieden.
22.30	Mono afschaling; afgesproken dat alle meldingen door de brandweer in LCMS worden gezet.

Evaluatie crisisorganisatie VRNHN Wateroverlast 18 juni 2021

Bron: www.knmi.nl

 @vrnhn

@vrnhn

Veiligheidsregio NHH

Op dit moment is er sprake van veel #wateroverlast als gevolg van #hevige #regenbuien in delen van #Noord-Holland Noord. De meldkamer krijgt hierover veel meldingen. Bel alleen 112 bij spoed en levensbedreigende situaties. Meer informatie volgt.

2 minuten geleden

Evaluatie crisisorganisatie VRNHN Wateroverlast 18 juni 2021

Evaluatie crisisorganisatie VRNHN Wateroverlast 18 juni 2021

Leer- en verbeterpunten

Nr	Bevinding	Conclusie	Aanbeveling	Actie
Melding, opschaling en alarmering				
1	Uit voorzorg zijn proactief een aantal operationeel leidinggevendenden bijeen geweest, inclusief liaisons van het HHNK en PWN. Het doel was om goed geïnformeerd te zijn. Uit de omgevingsanalyse en de duiding van het beeld door de liaisons kwam geen aanleiding naar voren tot GRIP opschaling (HHNK vrijdagavond ook niet in crisissituatie). Wel is besloten de situatie te blijven monitoren. In het gekoppeld tabblad (WS) van HHNK in LCMS staat dat de Veiligheidsregio actief was met een ROT overleg op 18 juni.	De mono opschaling in combinatie met een multi overleg gaf bij onze externe partners wellicht het beeld dat er een multi opgeschaalde crisisorganisatie vanuit de VRNHN actief was, terwijl dit niet het geval was. Het risico is dat er onduidelijkheid bestaat over de status van de opschaling. Het betreft hier opschaling van enkele reguliere (mono) processen, niet te verwarren met multidisciplinaire GRIP opschaling.	Onze crisisfunctionarissen dienen zich bewust te zijn dat een externe partner tot een andere interpretatie kan komen als er afgeweken wordt van de standaard opschaling. Geef in de in- en externe communicatie duidelijk aan wat de status van de opschaling is als er een overleg is tijdens een crisis tussen operationeel leidinggevendenden. Dit in het kader van de wederzijdse verwachtingen. Beschrijf en onderbouw de status van opschaling in LCMS tijdens een incident. Neem dit ook mee in oefeningen en planvorming.	RCB
Informatiemanagement				
1	De stafsectie bevolkingszorg heeft contact gelegd met de (9) getroffen gemeenten op operationeel niveau (Calamiteiten Ambtenaar Gemeente). Achteraf gaf een gemeente aan dat zij onvoldoende geïnformeerd was op tactisch / strategisch niveau.	Omdat de focus van de inzet gericht was op operationele brandweer-ondersteuning, heeft de kolom bevolkingszorg zich niet gerealiseerd dat het wenselijk had kunnen zijn om contact te zoeken met de gemeenten op tactisch / strategisch niveau.	Denk er als kolom bevolkingszorg aan om de proactieve netwerkrrol te pakken om ook los van GRIP opschaling partners proactief te informeren. Ga na en maak afspraken (HHNK, VR en gemeenten) op welke wijze de juiste informatie wordt uitgewisseld (wie doet wat). Stimuleer gemeenten om bij vragen actief	RCB (Bevolkingszorg, Cluster Netwerk en Regie) en gemeenten (via het Regionaal Overleg Crisisbeheersing).

Evaluatie crisisorganisatie VRNHN Wateroverlast 18 juni 2021

			contact te zoeken met de VR of de partner. Check of ze hier de juiste route voor weten.	
2	De meldingen ingevoerd in het decentrale uitgiftesysteem van de brandweer waren niet digitaal over te dragen aan bevolkingszorg (er is gewerkt met post-it briefjes). Meldingen verdwenen uit het systeem als deze afgehandeld waren.	Informatieoverdracht tussen brandweer en bevolkingszorg was niet optimaal. Hierdoor kon er bijvoorbeeld geen plot gemaakt worden van de gebieden met de meeste meldingen.	Onderzoek of de compatibiliteit van de systemen verbeterd kan worden zodat informatie over meldingen eenvoudiger overgedragen en geplot kunnen worden. Bekijk of de procedure DCU Brandweer hierop aangepast moet worden.	Brandweer
3	Het vastleggen van doelen, acties en besluiten en de follow-up (in de multi afstemming) was niet volledig.	Onafhankelijk van de status van het overleg is het van belang om informatiemanagement te borgen.	Werk vanuit doelen, borg het proces en zorg voor volledigheid van de verslaglegging.	RCB
Crisiscommunicatie				
1	Na afstemming met de GGD is besloten geen handelingsperspectief te geven voor recreatie in ondergelopen tunnels en straten.	Inwoners toonden zich onvoldoende bewust van de risico's van lopen / zwemmen in ondergelopen straten en tunnels.	Vergroot de kennis en bewustwording over de negatieve gezondheidsaspecten van het overlopen van het rioolsysteem bij een dergelijk scenario. Stem af met HHNK hoe het handelingsperspectief gecommuniceerd wordt.	GHOR (i.s.m. RCB / Crisiscommunicatie)